

Gölgedekiler

Cüneyt Ayrar

2

Beyhan bir süredir hiç sesi çıkmayan sevgili dostunu günlerce telefonla aramış, ancak bir türlü cevap alamayınca dertlenmiş, canı sıkılmıştı.

Maria'nın telefona cevap vermemesi olası değildi. Tek ihtimal, işinin bir parçası hâline gelmiş telefon faturasını ödeyememesi olabilirdi ki, bu da daha önce hiç yaşanmamıştı.

Maria sıkıntılı bir dönemi yeni atlatmış, bir hafta süreyle onunla kaldıktan sonra, evine dönmüş, döner dönmez de ona telefon edip Louise'in evden ayrıldığı haberini vermişti. Bu onun son yıllardaki en önemli sorunuydu ve artık hallolmuştu.

Beyhan kalkıp Arnavutköy'e, Maria'nın evine gitmeye karar verdi, yeni sıkıntıdan çıkmış arkadaşının böyle birdenbire telefonlara cevap vermemesine aklı ermiyordu.

Kapının antika zilini çevirerek çalıyor ama bir türlü cevap alamıyordu. Oysa yukarı kattan aşağıya sızan ışık Maria'nın odasında olduğunun işaretiydi. Maria, hangi odadan çıkarsa, oranın ışığını kesinlikle söndürürdü; yıllarca birlikte yaşadığı Louise'e de sonunda bunu öğretebilmişti.

Louise şımarıktı, söyleneni dinlemeyi sevmez, kafasına göre hareket eder, Maria'yı sürekli aşağılamaktan hiç geri durmazdı. Ama son yıllarda Maria da ağzına geleni söylemeye başladığını ve sertleştiğini anlatıyordu. Sonunda Louise'i kovmayı başarabilmişti.

En sonunda, kapıyı yumruklamaya başladı, yine açan yoktu. Beyhan, arkadaşı için endişelenmeye başlamıştı, saat akşamüstü altıyı geçmişti. *Belki dışarı çıkmıştır ama gelecektir*, diye düşünerek, yokuş aşağıya, Arnavutköy'ün sahiline indi.

Ne çok değişti bu şehir! diye geçirdi içinden ve kıyıya hiç yakışmayan bir pastaneye girip kendisine çay söyledi.

İstanbul gibi bir şehirde, çayın “sallama” ve fincanda getirilmesi, kültürün onu zen çirkin değişimlerinden di.

Bir saat kadar zaman geçirip Maria’ya yeniden uğramak istiyordu, o yüzden şimdi garsona kültürümüzü anımsatmanın zamanı değildi. Anlamsız ay fincanına baktı, içinde yüzen poşeti kaşığıyla sıktıktan sonra, bir yudum tattı. ayı şekersiz içmeyi seviyordu ama bu içtiğinin çayla bir ilintisi yoktu, oysa o Wisconsin’de bile demli çay hazırlıyor, zevksiz Amerikalıların, zevk sahibi olmalarına uğraşıyordu. Zaten Wisconsin’deki yaşamında uzun yıllar ev işleri ve konuk ağırlamanın ötesinde pek bir şey yapmamıştı.

Yıllarca sağlık sorunlarıyla uğraştığı kızı artık kendi ayakları üzerinde durabiliyordu. Utah’da bir üniversitede şehircilik okumuş, okulunu başarıyla bitirdikten sonra iyi bir işe girebilmişti. Pek çok sorunla kolay kolay baş edemesine karşın, ondan gelen haberler hep başarılı olduğuna dair di, bu da sevindiriciydi.

Eski kocasıyla sevişmeyi, kızını doğurduktan sonra kesmişti. Hep bildiği ama yüksek sesle söyleyemediği yanlış bir evlilikti bu, ancak yıllar onu ekonomik anlamda bağımlı kılmıştı ve bu yaştan sonra çalışması da olanaksızdı; kim kime ne iş veriyordu ki, o iş bulabilecekti? O yüzden uzun yıllar bu evliliğe tahammül etmişti ama artık kendi kendisine yetecek kadar, az da olsa parası ve babasının evi vardı.

Kocası, evinin kadını olmasını, evlenmenin tek koşulu olarak öne sürmüştü. Türkiye’ye dönmek istemediği için, evlenmek zorundaydı. En azından böyle olması gerektiği-ne kendisini inandırmıştı. Yoksa o ufacık ğrenci odasında kalarak evlilik hayatına başlamak pek de öyle hayal ettiği bir durum değildi açıkçası.

Saatine baktı...

ay, ilk aldığı yudumun ardından soğumaya yüz tutmuş, zaman çarçabuk geçip gitmişti. Hesabı ödeyip kalktı ve ağır adımlarla yokuşu tekrar çıkmaya başladı.

Hava kararmıştı, Maria'nın evinin üst katındaki ışık iyice belirginleşmişti. Minik bahçenin kapısı ise, bıraktığı gibi aralık duruyordu.

Cep telefonundan Maria'nın numarasını yeniden çevirdi. Cevap yoktu, antika kapı zilini yeniden döndürdü... Nafile! Bir kerede hızla çevirerek, daha çok ses çıkartmasını sağladı zilin; eskimiş kelebek avaz avaz bağırان bir hayvanın sesi gibi yırttı sessizliği. Maria'nın işitmemesi olanaksızdı ama kıpırtı yoktu.

Endişelenmeye başlamıştı.

Louise'in cep telefonu numarasını almamıştı, o kadar sevmiyordu onu. Bir gün gelip de, "Keşke daha önceden sorsaydım, kaydetseydim numarasını" diyeceği aklına bile gelmezdi ama işte bu endişeli hâlinde, *keşke sorsaydım*, diye geçirdi içinden.

Bir şeyler yapması gerektiğini biliyordu ama ne yapacaktı, karar vermekte güçlük çekiyordu.

Evin hemen yanındaki dört katlı gecekonduda yaşayan çok çocuklu yoksul aile ile Maria'nın arasının pek iyi olmadığını biliyordu; onlar Maria'ya "Büyücü Gavur" adını takmıştı. Sokakta her karşılaştıklarında dalga geçtiklerini anlatmıştı Maria ve bundan çok rahatsız oluyordu.

Louise, Maria'yla yaşamaya başladığında Trakya ağzıyla konuşup komşulara yakınlık göstermeyi denediyse de, onlar kısa zamanda Louise'in de kimliğini ortaya çıkartmış ve ona "Bulgar Domuzu" damgasını basıvermişlerdi. Hoş, Louise de tavır ve davranışlarıyla her zaman kendini beğenmiş, insanlara yukarıdan bakan biri olduğunu belli ediyordu. Kendi hâlinde yaşayan ve etraflarına karşı farklı bir korunma mekanizması geliştiren bu insanların bile kabul edemeyecekleri bir kadındı Louise. Onu sevmemekte haklı olduğunu bir kere daha düşündü, Maria'nın iyi ilişkilerini, komşularıyla çok yakın olmasa da bağlarını bozan Louise aklına geldikçe daha da sinirleniyordu.

Louise, dedesinin ve babasının geçmişlerinden ötürü

kendini Bulgar Kraliyet ailesinden sayar, aristokrat olduğunu savunurdu. Aristokrasinin bile alçakgönüllü bir yanı bulunduğunu bilemeyecek kadar kibirliydi.

Beyhan polise gidip durumu anlatmaya karar verdi. Kapının açılmaması, üst kattan sızan ışık ve Maria'nın geçirdiği travma aklını iyice karıştırmıştı.

Artık kuşuklara yer vermeyecek kadar tatsız bir durum yaşandığına inanıyordu.

Sevgili dostunun evde ya başına bir şey gelmişti ya da hastalanmıştı... O kapının açılması gerekiyordu. Bir yandan içinden, *ya hiçbir şey yoksa, rezil olursam*, diye geçirmiyor değildi ama arkadaşını çok merak etmişti.

Maria ne olursa olsun telefonlara cevap verir, eğer o anda konuşamayacak durumdaysa, "Sonra ara" deyip hemen kapatırdı telefonunu. Evde olup kapıyı işitmemesi ise neredeyse olanaksızdı. Uyuyor bile olsa bunca gürültü onu uykusundan uyandırmak için yeterliydi. Tek olasılık, telefon faturasını ödeyemeyecek kadar dara düşmesiydi ki, ne yapar, ne eder bunu da çözerdi, çünkü telefonu onun en önemli iş yapma aracıydı.

Yokuş aşağıya inerken, sokağın sol yanındaki, eski mahalleli olduğu su götürmeyen bakkala, mahallenin karakolunun yerini sordu.

Kapısında silahlı polislerin nöbet tuttuğu alçak bina-
dan içeri girdi ve Kriminal Masası'nın nerede olduğunu sordu. Mahalle karakollarında böyle bir masa bulunmayacağını düşünmemişti. Amerika'da geçirdiği yılların etkisiyle pek çok şeyi farklı düşündüğünün ayırımına vardı ama üzerinde durmadı. Ne de olsa Türkiye'de ilk kez polise işi düşmüştü.

Komiser yardımcısının odasını gösterdiler. İçeriye girdi ve asık suratlı bir memura durumu anlattı.

Çok yakın arkadaşı birkaç gündür telefonlarına yanıt vermiyordu ve şimdi, evinde ışık yanıyor olmasına karşın kapı

bir türlü açılmıyordu. Bu olanaksızdı, çünkü evde olmadığı zamanlar ışıkları söndürme alışkanlığı hiç şaşmazdı.

Komiser yardımcısı, yanındaki masada oturan ve önünde eski tip bilgisayar bulunan polis memuruna, bu “bayanın” ifadesini yazmasını söyledi.

Komiser yardımcısına anlattıklarının aynılarını, bu kez de polis memuruna anlattı; elbette dura dura anlatıyor ve hiçbir sözcüğü atlamamasını istiyordu.

Memur, “Aranızda herhangi bir sürtüşme, kavga ya da alıp veremediğiniz bir konu, alacak-verecek ilişkisi var mıydı?” diye sorunca, Beyhan’ın başından aşağıya kaynar sular dökülmüş gibi oldu. Çok sinirlenmişti, ses tonu kızgın ve daha yüksekti bu sefer.

“O benim en iyi arkadaşımdır, kardeşimden de yakındır, uzun süredir Bulgar göçmeni bir kadınla evini paylaşıyordu, kadının adı Louise. Soyadını hatırlamıyorum. Biliniz ki bizim aramızda, hiçbir sıkıntı olmadı, olmamıştır ve olamaz da zaten...” dedi.

Polis, yazıcıdan çıkarttığı kâğıdı komiser yardımcısının önüne sürdü. Adam okumuş gibi yaparak imzaladı, iki mührü de pat küt sesleriyle kâğıdın belli yerlerine vurdu, sonra da Beyhan’a uzatarak, “Okudum, yukarıdaki benim ifademdir, diye yazıp imzalayın” diye buyurdu. Akşam akşam böyle bir işin çıkmasından hiç hoşlanmadığı adamın her hâlinden belliydi.

Beyhan, Maria’nın durumu konusunda çok endişeli olduğu için, bu bürokrasinin bir an önce sonlanıp harekete geçilmesini istiyordu, o yüzden yazılanlara bakmadı bile, kâğıdı imzalayıp adama geri uzattı..

İmzalı ve mühürlü ifade masanın bir kenarına itildi. Komiser yardımcısı, yanındaki memura, “Ali’ye söyle, o da gelsin, bir de maymuncuğu yanına alsın, anlaşılan kapıyı açmamız gerekecek” dedi.

Beyhan evin nerede olduğunu tarif edince, yürüyerek gitmeye karar verdiler; saat çoktan akşamın dokuzu olmuştu.

Eve vardıklarında polis, önce kapının eski kelebeğini döndürdü, ses gelmeyince kapıyı yumrukladı. Hâlâ ses seda yoktu, yukarı kattan sızan ışık artık gecenin karanlığında iyice belirginleşmişti.

Telsizini açtı. “Komiserim, vukuat mevkiindeyiz, kapıyı çaldık, yumrukladık, defalarca tekrarladık ama ses seda yok, yukarı kattan sızan bir ışık evde insan olduğu izlenimini veriyor... Tamam!” dedi.

Az sonra telsizden komiserin sesi yükseldi, diğer memurun ve Beyhan’ın işitebilmesi için telsizin sesini yükseltmişti komiser yardımcısı.

“Vukuat mevkiine giriş yapın, kapıyı maymuncukla açmayı deneyin, olmazsa kırabilirsiniz. Anlaşıldı mı? Tamam!”

“Anlaşıldı komiserim, her durumda vukuaat mevkiine giriş yapılacak... Tamam!”

“Giriş yapıldıktan ve durum anlaşıldıktan sonra tutanak tutun ve Beyhan Hanım’a imzalattın. Anlaşıldı mı? Tamam!”

“Anlaşıldı... Tamam!”

Görünen oydu ki, kenara itildiğini sandığı ifadesi, onlar yoldayken, komiser tarafından okunmuştu.

Polis memuru Ali, bir çilingir ustalığıyla kapıyı açtı ve içeriye ilk olarak o girdi.

Birkaç adım gittikten sonra yüzünü ekşiterek geri döndü ve cebinden çıkarttığı mendille ağzını burnunu kapatıp konuştu.

“Kadavra, kadavra kokuyor komiserim!”

O anda Beyhan’ın bacaklarının dermanı bitmiş, çözülmüştü. Şaşkın bir ifadeyle komiser yardımcısına döndü, “Korkuyorum” dedi.